

The Journal of Academic Social Science Studies

JASSS

International Journal of Social Science

Doi number:<http://dx.doi.org/10.9761/JASSS2770>

Number: 33 , p. 465-473, Spring I 2015

VÜCUT GELİŞTİRME SPORCULARI İLE FARKLI SPOR DALLARINDAKİ ELİT SPORCULARIN VE SPOR YAPMAYAN BİREYLERİN NARSİSİZM SEVİYELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

TO COMPARE THE NARCISSISM LEVELS OF THE BODY BUILDING ATHLETES WITH DIFFERENT SPORTMEN FROM DIFFERENT BRANCHES AND NONATHLETES

Ünsal TAZEGÜL

Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Prof. Dr. Özbay GÜVEN

Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Özet

Narsisizm en genel anlamıyla, bireyin kendi fiziksel ve zihinsel yeteneklerine aşırı derecede hayran olması şeklinde tanımlanabilir. Yapılan bu çalışmadaki amaç, vücut geliştirme sporu yapan sporcuların narsisizm seviyeleri ile farklı branşlarda aktif faaliyet gösteren sporcuların ve sporcu olmayan bireylerin narsisizm seviyelerini karşılaştırmaktır. Çalışmaya gönüllü olarak katılan deneklerin narsisizm seviyelerini belirlemek için, Daniel R. Ames, Paul Rose ve Cameron P. Anderson tarafından 2005 yılında düzenlenen 16 soruluk Narsistik Kişilik Envanteri (Narcissistic Personality Inventory) kullanılmıştır. Envanterin geçerlilik ve güvenilirlik çalışması 2009 yılında Salim Atay tarafından yapılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde IBM-SPSS 20 paket programı kullanılmış olup, Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistik ve ikiden fazla değişken arasındaki farkı belirlemek için tek yönlü varyans (one- way Anova) analizi, değişkenler arasındaki farkı belirlemek için de, Tukey testi uygulanmıştır. Çalışmanın sonunda, vücut geliştirme sporu yapan sporcuların narsisizm seviyesinin, çalışma kapsamındaki diğer sporculardan ve sporcu olmayan bireylerden daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Narsisizm, Vücut Geliştirme, Takım ve Bireysel Sporcu, Sporcu Olmayan

Abstract

In the most general sense, Narcissism can be defined as person's extreme adoration to his own physical and mental abilities. The main aim of this research is to compare the narcissism scores of the athletes who make body building sport and the narcissism level of different active sportmen from different branches and sedanters. In order to determine the narcissim score of the human subjects, who took participate in the study voluntarily, 16-question Narcist Personality Inventory, of which has been coordinated by Daniel R. Ames, Paul Rose and Cameron P. Anderson in 2005, has been

used. The validity and the reliability of the Inventory has been done by Salim ATAY in 2009. For analysing the data IBM SPSS 20 Packet Programme has been used. In the analysis of the data definitive statistic and One Way Anova have been used for determining the difference between the variance more than two, and also Tukey test has been applied for determining the difference between the variances. At the end of the research, it has been found out that The Athletes' narcissism score, who make body-building sport, is more than the other athletes within the context of research and participants who are not sportsmen.

Key Words: Narcissism, Body Building, Team and Personal Sport, Sederter

GİRİŞ

Narsisizm, en basit tanımı ile bireyin kendi fiziksel ve zihinsel yeteneklerini aşırı derecede beğenmesi olarak tanımlanmaktadır. Narsistik kişilik üzerine yapılan çalışmalardan, narsistik kişilik özelliği gelişmiş bireylerin, kendi fiziksel ve bedensel özelliklerini aşırı derecede beğendikleri anlaşılmıştır. Spor, bireyin fiziksel ve bedensel gelişimine katkıda bulunarak, bireyin kendisini daha olumlu şekilde değerlendirmesini sağlamaktadır. Spor sayesinde güzel ve estetik fiziğe kavuşan bireylerin, kendini değerlendirmesi ve algılaması, sporcu olmayan bireylerden daha farklı olmaktadır. Sadece günümüzde değil, geçmişte de birçok toplumun dış görünüşe, çekiciliğe, güzel ve yakışıklı olmaya verdikleri, önem ister istemez çoğu insanda hoş ve beğenilir olma arzusunun yaratmıştır. Dolayısıyla insanlar, daha güzel görünmek ve estetik bir fiziğe sahip olmak için yoğun çabalar sarf etmeye başlamışlardır. Yapılan literatür taraması sonucunda yabancı araştırmacıların, başta vücut geliştirme sporu yapan sporcuların ve diğer spor dallarındaki sporcuların narsisizm düzeyleri üzerine araştırmalar yaptığı anlaşılmıştır. Türkçe literatürde ise, yapılan çalışmaların sadece bireysel spor dalları ile sınırlı kaldığı anlaşılmıştır. Türkçe literatürde, vücut geliştirme sporcularının ve takım sporu yapan sporcuların narsisizm düzeyleri üzerine bir araştırmanın olmamasının, Türkçe literatür için olumsuz bir etken olduğu düşünüldüğünden, bu olumsuz durum yapılan bu çalışmayla giderilmeye çalışılacaktır.

Narsistik kişilik kavramının sözlük anlamına bakıldığında, bireyin kendi bedensel ve psikolojik özelliklerine aşırı derecede hayran olması ve bireyin kendini aşırı derecede beğenmesi olarak tanımlandığı görülmektedir (Güney, 1998: 198, Hançerlioğlu, 1993: 258).

Narsisizm Kavramı etimolojik olarak incelendiğinde, bu kavramın temelini, Yunancadaki duyarsızlık anlamına gelen "narke" sözcüğüne dayandığı görülmektedir (Kıracı, 2011: 3).

Narsisizmin tanımı ile ilgi çeşitli görüşler bulunmasına rağmen davranışsal açıdan tanımlanmasında büyük bir görüş birliği vardır. Buna göre narsisizm; içe yöneltilmiş bir haz duygusu, öz-saygı ve güven için başkalarından çok kendine güvenmeyi içermektedir. Narsistik kişiler prestij ve güç ile avunmakta, diğer insanlardan daha güçlü, önemli, kabiliyetli ve güzel oldukları düşünceleri ile kendilerini yüceltmektedirler (Gülmez, 2009:18)

Narsisizmin en ilkel örneklerinden biri normal insanın kendi bedenine karşı edindiği tutumda görülür. İnsanların çoğu kendi bedenlerini, yüzlerinin biçimlerini beğenirler. Başka bir insanın, belki daha güzel birinin yerinde olmak isteyip istemedikleri sorulduğunda genellikle istemediklerini söylerler (Kartopu, 2013: 627).

Literatürde, narsisizmle ilgili birçok hikâye bulunmaktadır. Bu hikâyelerden birisi aşağıdaki gibidir:

Narkissos, bir gün av izindeyken susamış ve bitkin bir şekilde bir nehir kenarına gelmiştir. Buradan su içmek için eğildiğinde, suda yansıyan yüzünü ve vücudunun güzelliğini görünce çok etkilenmiştir. Kendi görüntüsünden ayrılamayan Narkissos, suya düşmüş ve

boğularak ölmüştür. Ölümünden sonra tanrılar tarafından Nergis çiçeği şekline sokulmuştur (Kartopu, 2013: 626).

Literatürde narsisizm tehlikesiz ve patolojik olmak üzere ikiye ayrılır;

1) Tehlikesiz Narsisizm: Nesnesi, bireyin (sporcunun) kendi mücadelesi ve uğraşı sonunda ortaya çıkan bir şeydir. Örneğin sporcu çalışarak öğrenmiş olduğu bir hareketten, Uzun yıllar süren antrenmanlar sonucu elde etmiş olduğu estetiksel görünümünden yada elde etmiş olduğu başarıdan dolayı narsistçe bir övgü duyabilmektedir. Narsisizmin nesnesi kendi çabaları sonucunda ortaya çıktığı için, kendi yapıtlarına kendi başarılarına duyduğu aşırı ilgi hiç durmadan çalışma süresince ve kullandığı malzemelere duyduğu ilgiyle orantılıdır. Tehlikesiz narsisizmi yaratan etkenler bu yüzden kendi kendini denetler (Fromm, 1994: 70).

Kernberg (1985) patolojik olmayan narsisizmi benliğe olan libidinal yatırım olarak tanımlamıştır. Patolojik olmayan narsisizmin gelişmesi için, benlik, duygular ve bilişi içeren içsel faktörler ile dışsal faktörler (ebeveynler vb.) arasında bir denge olması gerektiğini belirtmiştir. Narsistik yatırımı düzenleyen iç ruhsal faktörleri ise aşağıdaki gibi tanımlamıştır:

1. Gerçekçi amaç ve isteklerin birleşmesinden oluşan ideal bir benlik,
2. Benlik ve diğerlerinin (biliş ve duygular) temsilinde iyi ve kötü tarafların birleştirilmesi,
3. Talep ve beklentileri karşılandığında özsaygının artmasına izin veren ve bu talepleri karşılamaını engellemeyecek derecede eleştirel bir süper-ego
4. Dürtülerin ego odaklı, haz almayı sağlayan içgüdüsel ihtiyaçların yüceltilmiş ifadesi (Gülmez, 2009: 18-19).

2-) Patolojik Narsisizm: Nesnesi, bireyin (sporcunun) var ettiği ya da ürettiği bir şey değil, sahip olduğu bir şeydir. Örnek olarak bedeni, dış görünüşü, zenginliği ve güzelliği verilebilir. Hastalıklı narsistik bireyler başardıkları bir şeyden değil de sahip oldukları bir özellikten dolayı övünç duyarlar (Fromm,1994: 70)

Kohut Patolojik Narsisizmi, benlik yapısındaki temel kusur olarak tanımlamıştır. Bu temel kusurları; düşük öz saygı, depresyon, ihmal edilmiş derin değersizlik ve reddedilme hissi yaratan savunmacı ve telafi edici yapılar tarafından kliniksel olarak ortaya çıkarılmış bir yanıt ve güven verme açlığı olarak belirtmiştir (Gülmez,2009: 33).

Genel psiko dinamik görüşe göre; çocukluk çağında yaşanan korku, başarısızlık, bağımlılık gereksinimlerinin ebeveyn yokluğu veya rahatsızlıkları sonucu ihmal, eleştiri ya da alayla karşılık görmesi, patolojik narsisizmin gelişmesine yol açmaktadır (Güleç ve Köroğlu,1998: 742).

DMS-IV tarafından belirtilen Narsistik kişilik bozukluğu kriterleri

- ✓ Sınırsız başarı, güç, zeka, güzellik ya da kusursuz sevgi fantezileri üzerine kafa yorar.
- ✓ Kendisinin çok önemli olduğu duygusunu taşır.
- ✓ Özel ve eşi bulunmaz biri olduğuna inanır.
- ✓ Çok beğenilmek ister.
- ✓ Hak kazandığı duygusu vardır göre uyum göster
- ✓ Kişiler arası ilişkilerini kendi çıkarları için kullanır.
- ✓ Empati kuramaz.
- ✓ Çoğu zaman başkalarını kıskanır, ya da başkalarının kendisini kıskandığına inanır.
- ✓ Küstah ve kendini beğenmiş davranış ve tutumlar sergiler (Köroğlu ve Bayraktar, 2007: 92).

Bu araştırmanın amacı; elit düzeydeki erkek Vücut Geliştirme sporu yapan sporcuların narsisizm düzeyleri ile farklı spor dallarında elit düzeyde bireysel ve takım sporu yapan sporcuların ve sporcu olmayan bireylerin narsisizm düzeyleri arasındaki farkı ortaya koymaktır.

MATERYAL ve YÖNTEM

Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini, 2014 yılı içerisinde Ankara ilindeki elit düzeydeki vücut geliştirme sporcuları, Boks, Güreş, Halter, Atletizm, Yüzme, Basketbol, Karate ve Futbol branşlarındaki elit düzeydeki sporcular ile Gazi Üniversitesinde okuyan öğrenciler oluştururken, Örneklemi ise, tesadüfî örneklem yöntemiyle seçilen, 50 Elit Atlet, 60 Elit Futbolcu, 32 Elit Yüzcü, 32 Elit Vücut Geliştirmeci, 40 Elit Boksör, 46 Elit Güreşçi, 44 Elit Halterci, 43 Elit Basketbolcu, 42 Elit Karateci ve 75 sporcu olmayan Üniversite öğrencisi oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Araştırma için Salim Atay tarafından 2009 yılında Türkçeleştirilen 16 soruluk Narsistik Kişilik Envanteri ölçek olarak kullanılmıştır. Daniel R. Ames, Paul Rose ve Cameron P. Anderson tarafından 2005 yılında düzenlenen 16 soruluk NPI'nın Türkçe formu, Atay tarafından Türkçe'ye kazandırılmıştır. Atay tarafından pilot uygulamanın ardından gerçekleştirilen ilk çalışmada *Cronbach's Alpha* değeri 0,57 olarak belirlenmiştir. Güvenilirlik katsayısının beklenen değerlerin altında bulunması nedeniyle, her faktörün ölçekle korelasyonuna bakılarak olumsuz algılandığı ve ölçeğe katkı sağlamadığı belirlenen dört ifade revizyona gidilmiştir. Bu değişikliğin ardından yapılan ölçümlerde *Cronbach's Alpha* değeri 0,652'ye yükselmiştir. 16 Soruluk NPI'nın İngilizce formunda olduğu gibi, Atay tarafından Türkçeleştirilen 16 soruluk ölçekte de sorular, teşhircilik, üstünlük, otorite, hak iddia etme, kendine yeterlilik ve sömürücülük olmak üzere 6 faktöre dağılmaktadır (Atay, 2009). Narsisizm envanterinden alınabilecek puanlar, otorite boyutu 0-2, teşhircilik boyutu 0-3, sömürücülük boyutu 0-3, hak iddia etme boyutu 0-2, kendine yeterlilik boyutu 0-3, üstünlük boyutu 0-3, toplam narsisizm 0-16 arasında olmaktadır. Puan yükseldikçe narsisizm düzeyi de yükselmektedir (Atay, 2010: 177).

Verilerin Çözümlemesi

Elde edilen verilerin çözümlemesinde IBM-SPSS 20 paket programı kullanılmıştır. Verilerin normal bir dağılıma sahip olup olmadığını öğrenmek için tek örneklem "Kolmogorov-Smirnov" testi kullanılmıştır ve verilerin normal bir dağılıma sahip olduğu tespit edilmiştir. Daha sonra verilerin homojen olup olmadığını değerlendirmek için "Anova-Homogeneity of variance" testi uygulanmıştır ve verilerin homojen olduğu tespit edilmiştir. Bu ilk incelemeden sonra, verilerin istatistiksel analizinde parametrik test yönteminin kullanılmasına karar verilmiştir. Tanımlayıcı istatistik ve 2 den fazla değişken arasındaki farkı belirlemek için tek yönlü varyans (one-way Anova) analizi, değişkenler arasındaki farkı belirlemek için de, tukey testi uygulanmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde, verilerin analizi sonucunda elde edilen bilgiler, 3 tablo halinde sunulmuştur.

Tablo 1: Toplam Narsisizm Tanımlayıcı İstatistik Bulguları

Spor Branşları	N	$\bar{x}$	$\pm$
Atletizm	50	7,480	1,403
Futbol	60	7,433	2,936
Yüzme	32	7,344	1,450
Vücut Geliştirme	32	8,500	2,048
Boks	40	6,800	2,420
Güreş	46	5,696	3,040
Halter	44	6,727	2,564
Basketbol	43	7,674	2,135
Karate	42	5,881	2,778
Sporcu olmayan	75	5,333	1,750

Tablo 1'de çalışmaya katılan sporcuların toplam narsisizm skorlarını gösteren tanımlayıcı istatistik bulguları incelendiğinde; Vücut Geliştirme sporcularının ($\bar{x}=8,500 \pm 2,048$) ile ilk sırada, Basketbolcuların ($\bar{x}=7,674 \pm 2,135$) ikinci, Atletlerin ($\bar{x}=7,480 \pm 1,403$) sırada, Futbol branşındaki sporcuların ($\bar{x}=7,433 \pm 2,936$) dördüncü, Yüzme branşındaki sporcuların ($\bar{x}=7,344 \pm 1,450$) beşinci, Boks branşındaki sporcuların ($\bar{x}=6,800 \pm 2,420$) altıncı, Halter branşındaki sporcuların ($\bar{x}=6,727 \pm 2,564$) yedinci, Karate branşındaki sporcuların ($\bar{x}=5,881 \pm 2,778$) sekizinci sırada, Güreş Branşındaki sporcuların ($\bar{x}=5,696 \pm 3,040$) dokuzuncu, Sporcu olmayan bireylerin ($\bar{x}=5,333 \pm 1,750$) ise son sırada yer aldığı belirlenmiştir.

Tablo 2: Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	P.
Guruplar arası	434,180	9	48,242	8,897	,000
Gurup içi	2461,812	454	5,064		

Tablo 2'de yapılan varyans analizi sonucunda, toplam narsisizm ve spor branşları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir farklılık belirlenmiştir ($p<05$).

Tablo 3: Branşların kendi arasında karşılaştırılması Tukey Testi Sonuçları

Branşlar		Ortalama Fark	Standart Hata	P.
Vücut Geliştirme	Atletizm	1,02000	,50945	,598
	Futbol	1,06667	,49260	,482
	Yüzme	1,15625	,56259	,560
	Boks	1,70000*	,53372	,049
	Güreş	2,80435*	,51802	,000
	Halter	1,77273*	,52283	,026
	Basketbol	,82558	,52538	,861
	Karate	2,61905*	,52805	,000
	Sporcu Olmayan	3,16667	,49168	,000

Tablo 3'de yapılan tukey testinde, toplam narsisizm skoru spor branşlarına göre karşılaştırılmış olup, Vücut Geliştirme sporu ile Boks, Güreş, Halter, Karate ve Sporcu olmayan bireyler arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir fark bulunmuştur ($p<05$).

TARTIŞMA

Tablo 1’de yapılan tanımlayıcı istatistik analizi sonucunda, vücut geliştirme sporcularının narsisizm düzeyinin, çalışma kapsamındaki diğer sporculardan ve sporcu olmayan bireylerden daha yüksek olduğu anlaşılmıştır. Elde edilen bu sonuç narsisizm ölçeğine göre değerlendirildiğinde, vücut geliştirme dalındaki sporcuların, çalışmaya katılan diğer sporculardan ve sporcu olmayan bireylerden daha fazla kendi fiziksel görünümünü ve yeteneklerini aşırı derecede beğenmiş oldukları varsayılabilir. Vücut Geliştirme sporu yapan sporcuların narsisizm düzeylerinin fazla gelişmiş olmasındaki en büyük etkenlerden birisinin, orantılı ve iyi bir fiziki görünüme sahip olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Yapılan birçok çalışmada, narsist bireylerin dış görünüşlerine önem verdikleri anlaşılmıştır. Emmons 1984’te, Narsistlerin fiziksel görünümüne aşırı derecede önem verdikleri ve güzel bir fiziki görünüm elde ettiklerinde aşırı derecede motive oldukları belirtmiştir. Jackson ve arkadaşları 1992, Davis ve arkadaşları 2001’de, Narsistlerin dış görünüşleri ile aşırı derecede takıntılı olduklarını bulmuştur. Davis 1992 yılında, narsist bireylerin vücut görünümüne odaklandıklarını ve egzersiz de bunun için bir araç olarak gördüğünü bildirmiştir. Davis ve arkadaşlarının 1995 yılında yaptıkları çalışmada, Yüksek narsisizm seviyesinin güzel beden imajı ile ilgisi olduğunu bulmuştur.

Yapılan literatür taraması sonucunda, çalışmanın verilerini destekleyen çalışmalarla karşılaştırılmıştır. Bu çalışmalar aşağıdaki gibidir:

Hook 2007 yılında yaptığı çalışma da, Narsisizm ve öz saygı arasında bir ilişki olduğunu bulmuştur. Pisman ve Thompson (1998), Blouin ve Goldfield (1995) yıllarında yaptıkları çalışmalarda, vücut geliştirme sporu yapan sporcuların diğer sporculardan daha fazla fiziksel görünümü ile ilgilendiklerini bulmuşlardır. Carroll (1989) yılında yaptığı çalışmada, vücut geliştirme sporcuların, farklı spor dallarındaki sporculardan ve öğrencilerden daha fazla narsistik özelliklerinin gelişmiş olduğunu bulmuştur. Brown (1997) yılında vücut geliştirme sporu yapan sporcuların, sporcu olmayanlardan daha fazla narsistik özelliklerinin gelişmiş olduğunu belirtmiştir. Sporcuların narsisizm seviyesinin, sporcu olmayan bireylerden daha yüksek olmasındaki en büyük etkenin, sporcuların iyi bir fiziki görünüme sahip olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Davis ve Robertson (2000) yılında yaptıkları çalışmalarında vücut geliştirme sporu yapan sporcuların narsisizm düzeyini 17.8 olarak bulmuşlardır. Elman ve arkadaşları (2003) yılında yaptıkları çalışmada, futbol, basketbol ve rugby branşındaki sporcular ile sporcu olmayan bireylerin narsisizm skorlarını karşılaştırmışlar. Karşılaştırma sonucunda, futbolcuların narsisizm seviyesinin, basketbol ve rugby branşındaki sporculardan ve sporcu olmayan bireylerden daha yüksek olduğunu bulmuştur. Sporcuların sporcu olmayan bireylerden daha fazla narsistik olmasının en büyük nedeni, sporcuların estetik ve güzel bir fiziğe sahip olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Roberts ve arkadaşları (2013) yılında yaptıkları çalışmada, buz pateni yapan sporcuların narsisizm skorlarını 18.18 olarak bulmuştur. Miller ve Mesagno (2014) yılında yaptıkları çalışmada, düzenli olarak spor yapanların narsisizm skorunu 16.55 olarak bulmuştur. Yavari (2014) yılında, vücut geliştirme sporu yapan sporcuların narsisizm düzeyini 27.37 olarak bulmuştur. Spano (2001)’deki çalışmasında, farklı spor dallarında düzenli olarak egzersiz yapan bireylerin narsisizm skorlarını 15.63 olarak bulmuştur. Sohrabi ve arkadaşları (2011) yılında yaptıkları çalışmalarında, rakiple temaslı spor (boks ve karate) ile rakiple temassız (yüzme, jimnastik) spor dallarındaki sporcuların narsisizm düzeylerini karşılaştırmış ve istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir farklılık bulmuşlardır. Arthur ve arkadaşları (2011) yılında, antrenörlerin narsisizm düzeyini 13.37 olarak bulmuştur. Tschanz ve ark.(1998) ile Tammy ve ark (2007), erkeklerin

kadınlardan daha fazla narsist olduklarını belirtmiştir. Porcerelli ve arkadaşları tarafından (1995) yılında yapılan bir çalışmada, streoid kullanan halter ve vücut geliştirme sporcuların narsisizm düzeylerinin, streoid kullanmayan sporculardan daha yüksek olduğunu bulmuştur Tazegül, (2013a)'te, Halter spor dalındaki sporcuların narsisizm düzeyini (7,283±2,786), boks spor dalındaki sporcuların narsisizm düzeyini (7,216±2,584) olarak belirlemiştir. Tazegül, (2013b)'te boksörlerin narsisizm ve motivasyon yönelimleri arasında olumlu bir ilişki belirlemiştir. Tazegül ve ark.(2013c)'te, güreşçilerin narsisizm düzeyini (6,707±2,775) olarak belirlemiştir. Tazegül (2011), grekoromen güreşçilerin narsisizm düzeylerini (6,750±2,777) olarak bulmuştur. Tazegül (2012), spor yaşı 4-5 ile 6-8 arasında olan serbest güreşçilerin narsisizm düzeylerini karşılaştırmış ve istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulmuştur. Tazegül ve Soykan (2013d)' te yaptıkları çalışmada, spor yaşı 8 ve üzerinde olan sporcuların narsisizm skorlarının spor yaşı 8 den küçük olan sporculardan daha fazla olduğunu belirlemişlerdir. Roberts ve arkadaşları (2014) yılında yaptıkları çalışmada, kadın ragbi oyuncularının narsisizm düzeyini 14.32 olarak bulmuştur.

SONUÇ

Çalışmanın sonunda, vücut geliştirme sporu yapan sporcuların narsistik özelliklerinin, çalışma kapsamındaki diğer sporculardan ve sporcu olmayan bireylerden daha fazla gelişmiş olduğu anlaşılmıştır. Bu sonuç genel narsistik kişilik belirtilerine göre değerlendirildiğinde, çıkan bu sonucun normal olduğu anlaşılmıştır. Çünkü narsistik kişiliğin en belirgin özelliklerinden birisi, bireyin kendi fiziksel görünümünü aşırı derecede beğenmesi ve daima fiziki görünümü ve güzelliğinden bahsetmesidir. Dolayısıyla fiziksel gelişimi, orantılı ve iyi bir şekilde ortaya çıkaran, vücut geliştirme sporu yapan sporcuların, narsisizm düzeylerinin daha yüksek olması doğaldır.

Yapılan çalışmalarda, vücut geliştirme sporu yapan sporcuların narsisizm skorlarının diğer branştaki sporculardan ve spor yapmayan bireylerden daha yüksek olduğu anlaşılmıştır. Yapılan çalışmalarda, vücut geliştirme sporu yapan sporcuların fiziksel görünümleri ile aşırı derecede takıntılı oldukları ve ilgilendikleri anlaşılmıştır. Fiziksel görünümleri ile aşırı derecede ilgilenmeleri, vücut geliştirme sporu yapan sporcuların, narsistik özelliklerinin gelişmesine yol açtığı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- ATAY, S. (2009). Narsist Kişilik Envanterinin Türkçeye Standardizasyonu. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 11/1, 181-196.
- ATAY, S. (2010). *Çalışan Narsist*,1. Baskı. Namar Yayınları: İstanbul.
- BLOUIN, A.G., GOLDFİELD, G.S. (1995). Body image and steroid use in male bodybuilders. *Int J Eat Disord*,18, (2), 159-165.
- BROWN, L. B. (1997). Powerful physiques, vulnerable psyches: Narcissism, body image and masculinity in male bodybuilders. M.A., University of Illinois at Chicago, Doktora Tezi.
- CARROLL, L. (1989). A comparative study of narcissism, gender, and sex-role orientation among bodybuilders, athletes, and psychology students. *Psychological Reports*, 64(3), 999-1006.
- DAVIS, C. (1992). Body image, dieting behaviors, and personality factors: A study of high-performance female athletes. *International Journal of Sport Psychology*, 23, 179-192.

- DAVIS, C., FOX, BREWER, H. & RATUSNY, D. (1995). Motivations to exercise as a function of personality characteristics, age, and gender. *Personality and Individual Differences*, 19, 165-174.
- DAVIS, C., ROBERTSON, L. S. (2000). A psychological comparison of females with anorexia nervosa and competitive male bodybuilders: body shape ideals in the extreme, *Eating Behaviors*, 1, 33 - 46.
- DAVIS, C., DIONNE, M., ve SHUSTER, B. (2001). Physical and psychological correlates of appearance orientation. *Personality and Individual Differences*, 30(1), 21-30.
- ELMAN, F. W. & MCKELVIE, J.S. (2003). Narcissism in Football Players: Stereotype or Reality. *Athletich insightthe online journal of sport psychology*, 5/1, 38-46.
- EMMONS, R. A. (1984). Factor analysis and construct validity of the Narcissistic Personality Inventory. *Journal of Personality Assessment*, 48(3), 291-300.
- GÜLEÇ, C ve KÖROĞLU, E(1998). *Psikiyatri Temel Kitabı Cilt 2*, 1. Baskı, Ankara: Hekimler Yayın Birliği, 742.
- GÜLMEZ, N. (2009). *Narsistik Liderlik*. Yayınlanmış yüksek lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- GÜNEY, S. (1998). *Davranış Bilimler ve Yönetim Psikolojisi Terimler Sözlüğü*. Özel Basım: Ankara.
- HANÇERLİOĞLU, O. (1993). *Ruhbilim Sözlüğü*. 2. baskı. İstanbul: Remzi kitap evi.
- HOOKE, T.L. (2007). *The Role of Self-Concept and Narcissism in Aggression*, A Thesis Submitted to the College of Graduate Studies and Research In Partial Fulfillment of the Requirements For the Degree of Doctor of Philosophy In the Department of Psychology University of Saskatchewan Saskatoon
- FROMM, E. (1994). *Sevginin ve Şiddetin Kaynağı*,6.Baskı, (Çev: Y.salman,N.İçten). Payel Yayınları: İstanbul.
- JAKSON, L.A., ERVIN, K.S AND HODGE, C.N. (1992). Narcissim and body image, *Journal of Research in Personality*, 27. 337- 370.
- KARTOPU, S (2013). Narsisizmin Dindarlık Eğilimleriyle İlişkisi: Gümüşhane Üniversitesi Örneği, *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6, (6), 625-649.
- KİRAZ, C. (2011). *Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Empatik Eğilimleri ile Narsistik Kişilik Özellikleri*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi. İstanbul.
- KÖROĞLU,E ve BAYRAKTAR,S.(2007). *Kişilik Bozuklukları*, 1. Basım, Ankara: HYB Basım Yayın,s.93, Ankara.
- MİLLER, K.J ve MESAGNO, C. (2014). Personality traits and exercise dependence: Exploring the role of narcissism and perfectionism, *International Journal of Sport and Exercise Psychology*,12(4), 368-381.
- PASMAN, L., THOMPSON, J.K. (1988). Body image and eating disturbance in obligatory runners, obligatory weightlifters. and sedentary individuals. *Int J Eat Disord*,7, (6),759-769.
- PORCERELLI, H.J. & SANDLER, A.B. (1995). Narcissism and Empathy in Steroid Users. *Am J Psychiatry* , 152, 1672-1674.
- ROBERTS, R., WOODMAN, T., LOFTHOUSE, S ve WILLIAMS, L (2014). Not all players are equally motivated: The role of narcissism, *European Journal of Sport Science*, 1-7.
- ROBERTS, R., WOODMAN, T., ve HARDY, L. (2013). Psychological Skills Do Not Always Help Performance: The Moderating Role of Narcissism, *Journal of Applied Sport Psychology*, 25: 316-325.
- SPANNO, L.(2001). The relationship between exercise and anxiety, obsessive- compulsiveness, and narcissism, *Personality and Individual Differences* 30, 87-93

- SOHRABI, F., ATASHAK, S & ALILOO, M.M. (2011). Psychological Profile of Athletes in Contact and Non-Contact Sports, *Middle-East Journal of Scientific Research*. 9 (5), 638-644.
- TAMMY, B.D., THOMPSON, A., BARRY, T.C., LOCHMAN, E.J., ADLER, K & HILL, K. (2007). The Importance of Narcissism in Predicting Proactive and Reactive Aggression in Moderately to Highly Aggressive Children. *Aggressive Behavior*, 33, 185-197.
- TSCHANZ, T. B., MORF, C.C & TURNER, W.C. (1998). Gender differences in the structure of narcissism: A multi-sample analyses of the narcissistic personality inventory. *Sex Roles*, 38, 863-870.
- TAZEGÜL, Ü. (2011). Comparison of narcissims Level of athletes in some branches. *International Journal of Sport Studies*, 1 (4), 168-179.
- TAZEGÜL, Ü. (2012). Bireysel Sporlardaki Sporcuların Narsisizm Düzeylerinin Sosyo Demografik Özelliklerine Göre Karşılaştırılması. *2ND International Social Sciences in Physical Education and Sport Congress*, May 31- June 2, Ankara /Turkey.
- TAZEGÜL, Ü. (2013a). Farklı Branştaki Sporcuların Narsisizm Düzeyleri ile Sosyo- Demografik Özellikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 23-32.
- TAZEGÜL, Ü. (2013b). Boksörlerin Motivasyon Yönelimleri ve Narsisizm Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, *The Journal of Academic Social Science Studies*, Volume 6 Issue 5, p. 679-691.
- TAZEGÜL, Ü., SOYKAN, A & SANCAKLI, H. (2013c). Investigating the relationship between narcissism and motivation level of wrestlers, *Global Advanced Research Journal of History, Political Science and International Relations Vo 2(2)*, 027-033.
- TAZEGÜL, Ü & SOYKAN, A (2013d). The Comparision of Narcissism Levels of Theathletes at Individual Sports According to Their Socio-Demographic Features, *American International Journal of Contemporary Research* Vol. 3 No.7, 128-133
- YAVARI, Y.(2014). Narcissism and Its Relations With Beliefs About Body Appearance and Personal Characteristics Among Elite Body Builders, *International Journal of Sport Studies*. 4 (4), 394- 399.